

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 779/01
Zo dňa: 10.04.2014

Počet výtlačkov: ...
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 17
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky**

Obec Fričkovce

Prešov november 2014

Zhrnutie

Kontrola efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2012 až 2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva a spokojný občan.

Zároveň kontrola nadväzovala na predbežnú štúdiu vypracovanú v roku 2013, ktorej účelom bolo preveriť procesy v koncepte komunálnej reformy a programu modernizácie územnej samosprávy.

Účelom kontroly bolo preveriť efektívnosť a účinnosť pri výkone vybraných samosprávnych a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce.

Kontrola bola vykonaná ako kontrola súladu v kombinácii s kontrolou výkonnosti, tzn. okrem dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, bola preverovaná výkonnosť pri výkone vybraných pôsobností obce.

Pri kontrole bola použitá technika preskúmania relevantných dokladov (rozpočty, vrátane ich programov a z nich vyplývajúcich cieľov, plánovacie a strategické dokumenty, zmluvy, všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva, finančné a účtovné výkazy, účtovné doklady, záverečné účty, rôzne druhy štatistických výkazov a i.), rozhovory s vedením a zamestnancami obce.

Analýza údajov, pomerových ukazovateľov, kontrolné zistenia a závery uvedené v tomto protokole o výsledku kontroly slúžia ako podklad pre účely vypracovania súhrnnej správy o výsledku kontrolnej akcie, v ktorej bude analytickými metódami na preverených zozbieraných údajoch od všetkých kontrolovaných subjektov zhodnotená efektívnosť a účinnosť výkonu vybraných pôsobností v závislosti od viacerých parametrov (počet obyvateľov, príjmy obce a pod.).

Kontrolou bolo zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy z dôvodu nezostavenia viacročných rozpočtov za roky 2011 až 2013, nevykonania zmien rozpočtu rozpočtovými opatreniami, nesledovania vývoja hospodárenia podľa rozpočtu a nespracovania programového rozpočtu obce. V záverečných účtoch obce za roky 2011 až 2013 bol nesprávne vyčíslený výsledok rozpočtového hospodárenia.

Zákon o majetku obcí bol porušený z dôvodu neaktualizovania schválených zásad hospodárenia s majetkom podľa platného zákona. Tým, že inventúrne súpisy majetku a záväzkov z fyzickej a dokladovej inventúry rokov 2011 až 2013 neobsahovali zákonom stanovené náležitosti obec nepostupovala v súlade so zákonom o účtovníctve.

Obec z preverovaných oblastí - kompetencií väčšinu zabezpečovala sama jednou administratívnou pracovníčkou s kumulovanou funkciou. Prostredníctvom spoločného obecného úradu bol vykonávaný prenesený výkon štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny, ochrany ovzdušia, ochrany pred povodňami, vodnej správy, stavebného poriadku a pozemných komunikácií.

Obec nemala vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, plán ochrany obyvateľstva, koncepciu rozvoja informačných systémov obce a komunitný plán sociálnych služieb.

Vykonávanie predbežnej finančnej kontroly v podmienkach, keď na obecnom úrade pracovala jedna pracovníčka spolu so starostom, neumožňovalo zabezpečiť dodržiavanie príslušného ustanovenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Spôsob zabezpečenia prenesenej pôsobnosti stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ, sa javil ako efektívny. Plnenie pôsobností v oblasti materiálno - technického zabezpečenia zodpovedalo finančným možnostiam obce.

Zistené porušenia všeobecne záväzných predpisov týkajúcich sa preverovaných kompetencií nemali výrazne negatívny vplyv na výkon samosprávnych funkcií obce. Zistené nedostatky sú bližšie uvedené v jednotlivých častiach tohto protokolu o výsledku kontroly.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Podľa poverenia predsedu Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) č. 779/01 z 10.04.2014 vykonali:

Mgr. Peter Prokop, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Vasil Potičný, člen kontrolnej skupiny

kontrolu efektívnosti a účinnosti pri výkone pôsobností obcami Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť obce pri výkone samosprávnych pôsobností obce podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy na obce podľa zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 07.05.2014 do 07.10.2014 v kontrolovanom subjekte

Obec Fričkovce
Fričkovce 103
086 42 Hertník
IČO 00321958

za kontrolované obdobie rokov 2011 až 2013 a pre potreby objektívneho zhodnotenia preverovaných skutočností aj súvisiace obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo preverenie efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obce a preverenie dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri výkone vybraných pôsobností obce.

Obec Fričkovce (ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“) je podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy SR právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov: päťčlenného obecného zastupiteľstva (ďalej len „ObZ“) a starostu obce.

Činnosť obce upravuje zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“). Obec Fričkovce sa nachádza v Prešovskom kraji, okres Bardejov. Podľa údajov Štatistického úradu SR mala obec v kontrolovanom období menej ako 1 000 obyvateľov a to 694 obyvateľov v roku 2011, 698 obyvateľov v roku 2012 a 708 obyvateľov v roku 2013.

Obec mala v rokoch 2011 až 2013 vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti základnú školu s materskou školou (ďalej len „ZŠ s MŠ“) bez právnej subjektivity. Prostredníctvom tejto organizácie zabezpečovala výchovu a vzdelávanie v obci.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Preverenie efektívnosti použitia verejných prostriedkov a majetku obce pri výkone vybraných pôsobností obcí SR

Kontrolou bolo preverené využívanie zdrojov obce na zabezpečenie výkonu jednotlivých pôsobností so zameraním na hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a majetkom obce, ľudské a materiálne zdroje, spôsob výkonu a financovanie vybraných pôsobností.

1.1 Využívanie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov

1.1.1 Rozpočtové hospodárenie a majetok obce

Obec zabezpečovala financovanie svojich samosprávnych kompetencií predovšetkým z vlastných daňových a nedaňových príjmov. Z dotácií zo štátneho rozpočtu SR z príslušných kapitol štátneho rozpočtu boli financované kompetencie preneseného výkonu štátnej správy a ďalšie úlohy.

Z rozpočtov obce boli v kontrolovanom období čerpané prostriedky na všetky jej základné samosprávne funkcie a základný chod obce. Rozpočty obce na roky 2011 až 2013 boli schválené ObZ do 31.12. predchádzajúceho roka a boli spracované podľa jednotného triedenia príjmov a výdavkov uplatnením platnej rozpočtovej klasifikácie, vnútorne boli členené na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt neschválil rozpočty na roky 2011 až 2013 ako viacročné, čím nepostupoval v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“), podľa ktorého viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Obec v každom roku kontrolovaného obdobia vykonala jednu zmenu rozpočtu. Z úprav rozpočtov nebolo celkom zrejmé, o akú zmenu rozpočtu išlo, či zmena rozpočtu spočívala v presune prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu pri zachovaní celkových príjmov, alebo či sa povolilo prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov, alebo šlo o viazanie výdavkov. Úpravy rozpočtov boli v štruktúre: schválený, úprava, upravený, čerpanie rozpočtu a rozdiel.

Tým, že žiadna zo zmien nebola vykonaná rozpočtovým opatrením, kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s § 14 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého príslušný orgán obce vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky, alebo povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov, alebo viazanie rozpočtovaných výdavkov, ak ich krytie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov alebo ak sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu z iných dôvodov ako použitím rezervného fondu, účelovo určených

prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie (ďalej len „EÚ“) alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch.

Bolo zistené, že v roku 2011 bolo vyššie čerpanie rozpočtu k 31.12.2011 ako uskutočnená zmena rozpočtu v rámci oddielu 01116 obce. V máji 2012 obec uhradila kapitálový výdavok, ktorý nemala krytý rozpočtom a zmenu uskutočnila až v auguste 2012. Obdobne kontrolovaný subjekt postupoval aj v roku 2013, keď uhradil v marci a v apríli výdavky z rozpočtu a zmenu uskutočnil až v auguste 2013.

Kontrolovaný subjekt v roku 2011 nepostupoval v súlade s § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka. Zároveň porušil a § 19 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.

V rokoch 2012 až 2013 konal v rozpore s § 12 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obce hospodária s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontrolujú hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitného predpisu a monitorujú a hodnotia plnenie programov obce.

Preverením správnosti vyčíslenia výsledku rozpočtového hospodárenia za roky 2011 až 2013 bolo zistené, že výsledok rozpočtového hospodárenia bol nesprávne vyčíslený. Podľa záverečných účtov kontrolovaného obdobia, obec dosiahla v každom roku prebytok rozpočtu v sume 113,99 eur v roku 2011, 161,26 eur v roku 2012 a 2 873,00 eur v roku 2013.

Podľa skutočného plnenia rozpočtu mal byť v každom roku kontrolovaného obdobia výsledok rozpočtového hospodárenia vyčíslený ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce t. j. schodok:

- v roku 2011 v sume -5 342,00 eur,
- v roku 2012 v sume -134 971,00 eur,
- v roku 2013 v sume -82 617,00 eur.

Prehľad o schválenom, upravenom rozpočte obce a skutočnom čerpaní za roky 2011 až 2013 je uvedený v prílohe č. 1 tohto protokolu o výsledku kontroly.

Nesprávnym vyčíslením výsledku rozpočtového hospodárenia obec v rokoch 2011 - 2013 nepostupovala v súlade s § 16 ods. 6 v nadväznosti na § 2 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.

Najväčšiu časť majetku obce za celé kontrolované obdobie tvoril neobežný majetok, jeho hodnota neklesla pod 97,00 %. V kontrolovanom období mal vývoj celkového majetku obce rastúcu tendenciu. Celkový majetok v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 vzrástol o 15,60 % t. j. o 205 373,78 eur, v roku 2013 oproti roku 2012 bol nárast o 12,27 % t. j. o 186 737,41 eur. Celková hodnota majetku vzrástla v rokoch 2011 až 2013 o takmer 30,00 %. Výrazný nárast bol zaznamenaný pri obežnom majetku v roku 2012 oproti roku 2011, čo bolo spôsobené zostatkami peňažných prostriedkov na bankových účtoch.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Hodnota dlhodobého hmotného majetku vzrástla v roku 2012 oproti roku 2011 o 169 258,17 eur (nárast o 14,54 %). Najvyšší nárast bol zaznamenaný na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku o 149 912,35 eur. V roku 2012 obec rekonštruovala kotolňu materskej školy, zakúpila hasičskú techniku a realizovala aj výstavbu obecných nájomných bytov.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti majetku je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 Prehľad vybraných ukazovateľov majetku obce

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Hodnota celkového majetku obce (v eurách)	1 316 456,00	1 521 829,78	1 708 567,19
Prírastok/úbytok majetku za obdobie 2011 až 2013 (v %)	-	-	29,79
Majetok na obyvateľa (v eurách)	1 896,91	2 180,27	2 413,23
Hodnota neobežného majetku (v eurách)	1 312 766,00	1 482 023,19	1 706 934,52
Podiel neobežného majetku na celkovom majetku (v %)	99,72	97,38	99,90
Hodnota dlhodobého hmotného majetku (v eurách)	1 163 782,00	1 333 040,17	1 557 951,50
Hodnota obežného majetku (v eurách)	2 813,00	39 089,35	735,97
Suma dlhodobých pohľadávok (v eurách)	0,00	0,00	0,00
Suma krátkodobých pohľadávok (v eurách)	556,00	766,15	510,6
Podiel pohľadávok na celkovom majetku (v %)	0,04	0,05	0,03
Podiel pohľadávok po lehote splatnosti na celkovej sume pohľadávok (v %)	0,00	0,00	0,00
Počet uzatvorených KZ na kúpu dlhodobého majetku	1	5	6
Počet uzatvorených KZ na predaj DHM	0	0	1
Druh majetku	-	-	pozemky
Cena predávaného majetku (v eurách)	0,00	0,00	75,00

V roku 2013 oproti roku 2012 bol zaznamenaný nárast hodnoty dlhodobého hmotného majetku o 224 911,33 eur (nárast o 16,87 %). Najvyšší nárast bol zaznamenaný na účte 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku o 136 710,10 eur. Podiel pohľadávok na celkovom majetku bol v sledovaných rokoch kontrolovaného obdobia pod úrovňou 0,10 %.

V kontrolovanom období obec uzatvorila celkom 12 zmlúv na kúpu majetku v celkovej hodnote 391 993,37 eur, oproti tomu predala jeden pozemok v sume 75,00 eur. O tom, že obec svoj majetok zhodnocovala a zveľaďovala, svedčí aj nárast hodnoty majetku na jedného obyvateľa obce v roku 2013 oproti roku 2011 o 27,22 %, t. j. nárast o 516,32 eur na jedného obyvateľa.

Obec mala vypracované Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce z 28.03.2011, s účinnosťou 14.04.2011 (ďalej len „zásady hospodárenia s majetkom“). Kontrolou obsahových náležitostí zásad hospodárenia s majetkom bolo zistené, že neboli upravené v zmysle platného zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“) a to v zmysle:

- § 6 ods. 1, podľa ktorého obec hospodári so svojím majetkom samostatne alebo prostredníctvom správcu majetku obce, ktorým je jej rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriadená podľa osobitného predpisu,
- § 9 ods. 1 písm. f), podľa ktorého spôsob výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách založených obcou

alebo v ktorých má obec postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom.

Bolo zistené, že obec v zásadách hospodárenia s majetkom sa odvolávala na neplatné ustanovenie § 9 zákona č. 138/1991 Zb. a to konkrétne ods. 4 - 6, ktoré boli zrušené k 30.06.2009.

Podľa zákona č. 138/1991 Zb. obec nemohla prevádzať vlastníctvo svojho majetku bez obchodnej verejnej súťaže za podmienok uvedených v neplatnom ustanovení zákona. Obec v súlade s § 10 uvedeného zákona upravila v zásadách hospodárenia s majetkom spôsob dočasného a trvalého upustenia od vymáhania pohľadávok.

Obec v kontrolovanom období vykonala inventarizáciu majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v zmysle § 6 ods. 3 a § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“).

Inventúrne súpisy majetku a záväzkov z fyzickej a dokladovej inventúry k 31.12. rokov 2011 až 2013 neobsahovali zákonom stanovené náležitosti v zmysle § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. písm. a) názov účtovnej jednotky a sídlo, b) deň začatia a skončenia inventúry, e) meno a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku, i) meno a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku a záväzkov.

Kontrolovaný subjekt v každom z preverovaných rokov vyhotovil inventarizačné zápisy, v ktorých boli porovnané účtovné a skutočné stavy majetku aj záväzkov, v súlade s § 30 ods. 3 písm. b) zákona č. 431/2002 Z. z.

Inventarizáciu peňažných prostriedkov v hotovosti obec vykonala štyrikrát ročne, v súlade s § 29 ods. 3 zákona o č. 431/2002 Z. z.

Kontrolovaný subjekt vyhotovil účtovné závierky za kontrolované obdobie v zmysle § 17 zákona č. 431/2002 Z. z., ktorú zostavil v stanovených termínoch. V poznámkach k 31.12. príslušného obdobia boli uvedené údaje podľa § 18 ods. 5 zákona č. 431/2002 Z. z.

Obec využívala svoj majetok na zabezpečenie samosprávnych funkcií spojených s činnosťou obecného úradu. Zároveň bol majetok využívaný na zabezpečenie verejno–prospešných služieb, čím boli vytvárané priaznivé podmienky pre kvalitu života obyvateľov obce.

1.1.2 Ľudské zdroje a materiálno-technické zabezpečenie obce

Preverovaním predložených údajov týkajúcich sa zabezpečenia ľudských zdrojov a materiálno-technického zabezpečenia bolo zistené, že priemerný počet zamestnancov obecného úradu bol v kontrolovanom období 18 (vrátane zamestnancov ZŠ s MŠ).

Celkový objem mzdových prostriedkov v kontrolovanom období každoročne narastal (v roku 2013 nárast o 7,60 % oproti roku 2011). Podiel mzdových prostriedkov na bežných výdavkoch obce v roku 2012 vzrástol takmer o 5,00 % v porovnaní s rokom 2011. Podiel

mzdových výdavkov (starosta, zamestnanci OcÚ, poslanci ObZ a hlavný kontrolór (ďalej len „HK“)) na bežných výdavkoch bol v sledovanom období najvyšší v roku 2013.

Kontrolou bolo preverené stanovenie platu starostu obce podľa zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov, pričom neboli zistené nedostatky. Starosta obce vykonával svoju funkciu na plný úväzok počas celého sledovaného obdobia.

Starosta obce absolvoval tri školenia a to v roku 2012, ktoré boli zamerané na oblasť daní a majetku. V ostatných rokoch neabsolvoval žiadne školenia z dôvodu, že starostovi nevyhovoval termín školení alebo z pracovnej zaneprázdnenosti.

V kontrolovanom období ObZ pozostávalo z piatich poslancov a malo zriadené tri komisie. Bolo zistené, že zasadala len finančná komisia dvakrát ročne, konkrétne v rokoch 2012 až 2013. Obec na svojej úradnej tabuli zverejňovala návrh programu zasadnutia ObZ podľa § 12 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. Priemerný počet zasadnutí ObZ v kontrolovanom období bol 8.

Zásady odmeňovania poslancov boli schválené ObZ uznesením č. 4/2011. V zásadách bola schválená odmena poslancov za účasť na zasadnutí ObZ so sadzbou 11,00 eur, pričom termín vyplatenia bol stanovený a realizovaný 2x ročne. Pri vyplácaní odmien poslancom ObZ postupovala obec v sledovanom období podľa schválených zásad odmeňovania. Priemerná suma odmien a príspevkov vyplatená v rokoch 2011 až 2013 predstavovala sumu 992,88 eur.

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti ľudských zdrojov je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2 Prehľad vybraných ukazovateľov obce v oblasti ľudských zdrojov

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Objem mzdových výdavkov* (v eurách)	32 928,58	34 098,45	35 643,44
Podiel mzdových výdavkov na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)**	9,26	14,59	15,28
Podiel mzdových výdavkov na starostu na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	6,41	10,32	10,61
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,15	0,23	0,23
Podiel mzdových výdavkov na poslancov ObZ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,35	0,39	0,35
Podiel mzdových výdavkov na zamestnancov OcÚ na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	2,35	3,65	4,09
Počet administratívnych zamestnancov na 100 obyvateľov obce	0,14	0,14	0,14

*starosta, HK, poslanci ObZ, zamestnanci OcÚ, **zdroj: FIN 1-04 resp. FIN 1-12

Obec používala v kontrolovanom období rokov 2011 až 2013 pri svojej činnosti dva počítače, ktorých priemerný vek bol sedem rokov. Najvyššie výdavky na výpočtovú techniku evidovala obec v roku 2011 v sume 1 239,80 eur, z toho len na obstaranie išlo 875,00 eur. Bežné spravovanie výpočtovej techniky si obec zabezpečovala samostatne v prípade zložitejších prípadov obec využívala služby externého dodávateľa.

Z pohľadu softvérového vybavenia obec disponovala programami miestne dane, evidencia obyvateľov, odpady a kataster.

V nasledujúcej tabuľke č. 3 je uvedený prehľad vybraných ukazovateľov materiálno-technického zabezpečenia obce.

Tabuľka č. 3 Prehľad vybraných ukazovateľov materiálno-technického zabezpečenia obce

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Objem výdavkov na IT (v eurách)	1 239,80	344,25	268,33
Podiel výdavkov na IT na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,59	0,35	0,43
Priemerný vek výpočtovej techniky (v rokoch)	6	7	8

*informačné technológie

Obec v rokoch 2011 až 2013 mala svoju vlastnú webovú stránku, ktorá bola zriadená v roku 2011. V kontrolovanom období obec zverejšňovala zmluvy, faktúry a objednávky na webovej stránke obce. Priemerné ročné výdavky na správu a údržbu webovej stránky predstavovali sumu 67,00 eur, pričom v roku 2011 dosiahli výdavky súvisiace s tvorbou webovej stránky sumu 520,00 eur.

Bolo zistené, že obec zálohovala dáta dvakrát ročne a vytvárala jednu zálohu, ktorá bola v zamknutej miestnosti na elektronickom médiu.

Obec zabezpečovala plnenie pôsobností v oblasti materiálno technického zabezpečenia zodpovedajúco svojim finančným možnostiam. Počet zariadení výpočtovej techniky v jednotlivých rokoch zodpovedal počtu osôb administratívne pracujúcich na obecnom úrade (jedna administratívna pracovníčka a starosta). Úroveň vybavenia výpočtovej techniky bola postačujúca na efektívne plnenie povinností v oblasti informatizácie verejnej správy.

1.2 Výkon vybraných pôsobností

1.2.1 Regionálny rozvoj, utváranie podmienok rozvoja obce čerpaním fondov Európskej únie

Obec v kontrolovanom období zabezpečovala výkon prenesených kompetencií v oblasti ochrany prírody a krajiny, ochrany ovzdušia, ochrany pred povodňami, vodnej správy, stavebného poriadku a pozemných komunikácií prostredníctvom zmluvy o zriadení spoločného obecného úradu (ďalej len „SOÚ“), ktorú uzatvorila s obcou Sveržov. V rámci originálnych kompetencií SOÚ zabezpečovala oblasť miezd a účtovníctvo. Obec zabezpečovala zber a vývoz odpadu externým dodávateľom. Prenesenú kompetenciu v oblasti vzdelávania obec zabezpečovala prostredníctvom ZŠ s MŠ bez právnej subjektivity, ktorej bola zriaďovateľom.

Obec v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia rovnako aj v období od roku 2004 do roku 2010, nebola prijímateľom nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Najväčšie prekážky v úspešnom čerpaní eurofondov podľa obce spočívali v nedostatočnej informovanosti, v náročnosti získania prostriedkov a neposlednom rade aj v tzv. póloch rastu, v ktorých sa obec nenachádzala.

1.2.2 Prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky a stavebného poriadku

Prenesený výkon štátnej správy bol kontrolou preverený na úseku matriky a stavebného poriadku, pričom bolo zistené, že obec nebola sídlom matričného úradu. V sledovaných rokoch 2011 až 2013 kontrolovaný subjekt patril do matričného obvodu obce Hertník. Matričný obvod tvorilo celkom päť obcí.

Obec zabezpečovala v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia výkon prenesenej pôsobnosti na úseku stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ zriadeného v obci Sveržov. Dôvodom uzavretia zmluvy o zriadení bolo skvalitniť, zefektívniť a zracionalizovať zabezpečovanie prenesených úloh na úseku stavebného poriadku.

Obec sa podieľala na úhrade nákladov SOÚ finančnými prostriedkami, vo forme dotácií zo štátneho rozpočtu, ktoré boli poukázané poskytovateľom dotácie priamo na bankový účet SOÚ. Celkové výdavky na zabezpečenie činnosti SOÚ na úseku stavebného poriadku boli v priemernej ročnej výške 642,32 eur. Obec neprispievala na činnosť SOÚ z vlastných prostriedkov. V sledovanom období bol starosta obce členom rady starostov, ktorá bola poradným, iniciatívnym a kontrolným orgánom SOÚ. Na zasadnutiach rady starostov boli poskytované informácie o vyúčtovaní prijatých finančných prostriedkov SOÚ. Vyúčtovanie v písomnej forme bolo predložené až na základe kontroly NKÚ SR.

Po delegovaní právomocí obce pri tomto prenesenom výkone štátnej správy na SOÚ, mal SOÚ prevziať zabezpečenie všetkých činností v pôsobnosti stavebného úradu. Z dôvodu zvýšenia flexibility služieb poskytovaných občanom obce bolo vydávanie oznámení k ohláseniu drobných stavieb a stavebných úprav podľa ustanovenia § 57 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 50/1976 Zb.“) vydávané samotnou obcou.

Starosta obce vydával oznámenia k ohláseniu drobných stavieb a stavebných úprav aj bez osobitného kvalifikačného predpokladu, čo nebolo v súlade s § 117 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb., podľa ktorého zamestnanec obce, ktorý zabezpečuje činnosť stavebného úradu, musí spĺňať osobitný kvalifikačný predpoklad, pričom získanie osobitného kvalifikačného predpokladu sa overuje skúškou. Pritom v zákone č. 50/1976 Zb. je ustanovená nedeliteľnosť činností vykonávaných stavebným úradom.

V tabuľke č. 4 je uvedený vývoj skutočných príjmov, výdavkov a vybraných údajov na úseku stavebného poriadku.

Tabuľka č. 4 Prehľad vybraných ukazovateľov obce na úseku stavebného poriadku

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Objem finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy (dotácia MDVRR SR*) (v eurách)	638,91	642,63	645,42
Objem príjmov zo spoplatnených úkonov (v eurách)	98,00	148,50	337,00
Objem výdavkov na úseku stavebného poriadku (mimo dotácie z MDVRR SR) (v eurách)	0,00	0,00	0,00
Pokrytie výdavkov úseku stavebného poriadku príjmami (v %)	115,34	123,11	152,21
Počet vydaných rozhodnutí na úseku stavebného poriadku	2	2	1
Počet vydaných oznámení o ohlásení (drobné stavby, atď.)	6	5	13

*Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Obci v kontrolovanom období vznikli príjmy za spoplatnené úkony na úseku stavebného poriadku ich porovnaním môžeme konštatovať, že mali rastúcu tendenciu, t. j. nárast v roku 2013 oproti roku 2011 o 243,88 %. Uvedený nárast bol spôsobený zvýšeným počtom vydaných oznámení o ohlásení drobnej stavby, ktorý je uvedený v tabuľke č. 4

Agenda (žiadosti, rozhodnutia, ohlásenia a oznámenia) bola na úseku stavebného poriadku vedená v papierovej podobe. Vzhľadom k tomu, že obec by nedokázala z prostriedkov zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy a tiež zo svojich vlastných prostriedkov zaplatiť odborne spôsobilú osobu na plný úväzok, výkon stavebného poriadku prostredníctvom SOÚ bol pre obec výhodný.

1.2.3 Odpadové hospodárstvo obce

Obec zabezpečovala činnosť odpadového hospodárstva v jednotlivých rokoch kontrolovaného obdobia dodávateľsky, prostredníctvom organizácie bez väzby na obec. Činnosť bola vykonávaná na základe uzatvorenej zmluvy.

Nakladanie s odpadmi na území obce nebolo v kontrolovanom období upravené všeobecne záväzným nariadením, čím obec nepostupovala v súlade s § 39 ods. 6 zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 223/2001 Z. z.“).

Prehľad vybraných údajov a ukazovateľov stanovených pre kontrolu výkonnosti v oblasti odpadového hospodárstva je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 Prehľad vybraných ukazovateľov odpadového hospodárstva obce

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Celkový objem komunálneho odpadu (v t)	91,1	93,74	94,4
Celkový objem vyseparovaného odpadu (v t)	8,65	9,8	10,1
Podiel separovaného odpadu na celkovom odpade (v %)	9,50	10,45	10,70
Celková suma skutočných výdavkov na odpadové hospodárstvo (v eurách)	6 824,00	8 101,56	8 505,85
Výdavky na obyvateľa obce na odpadové hospodárstvo (v eurách)	9,83	11,61	12,01
Výdavky na t odpadu (v eurách)	74,91	86,43	90,10
Celková suma príjmov odpadového hospodárstva (v eurách)	5 229,00	5 411,5	6 605,72
Suma prostriedkov z miestneho poplatku za KOaDSO* (vyrubená suma) (v eurách)	5 148,5	5 575,5	6 478,00
Podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa (v eurách)	7,42	7,99	9,15
Pokrytie výdavkov odpadového hospodárstva príjmami (v %)	76,63	66,80	77,66

*komunálny odpad a drobné stavebné odpady

Celkový objem komunálneho odpadu a vyseparovaného odpadu v jednotlivých rokoch mierne vzrástol. Skutočné výdavky obce na odpadové hospodárstvo vzrástli v roku 2013 oproti roku 2011 o 24,65 %. V roku 2011 boli skutočné výdavky v sume 6 824,00 eur, pričom v 2013 boli v sume 8 505,85 eur.

Príjmy obce z miestneho poplatku za KOaDSO každoročne rástli, čím rástol aj podiel z príjmu z poplatku za KOaDSO na obyvateľa obce.

Obec nemala vlastnú skládku a ani vlastný zberný dvor. V kontrolovanom období vykonávala triedený zber papiera, plastov, skla a kovov podľa § 39 ods. 16a zákona č. 223/2001 Z. z. a zabezpečovala najmenej dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov podľa § 39 ods. 5 písm. b) uvedeného zákona.

Obec nemala vypracovaný program odpadového hospodárstva (ďalej len „POH“) z dôvodu nevyprodukovania v každom roku viac ako 100 ton odpadu počas kontrolovaného obdobia. Bolo zistené, že obec nemala vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHSR“) podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 539/2008 Z. z.“), teda ani oblasť odpadového hospodárstva nemala upravenú v žiadnom dokumente podľa zákona č. 223/2001 Z. z.

2 Preverenie účinnosti vykonávania vybraných pôsobností obce SR

Kontrolou bolo preverované napĺňanie predpokladov účinného výkonu pôsobností, dosahovanie cieľov a zámerov najmä z pohľadu preskúmania programového rozpočtu obce, ďalších strategických plánovacích dokumentov a zabezpečovania vybraných prvkov spätnej väzby.

2.1 Programové rozpočtovanie obce

Rozpočty obce na roky 2011 až 2013 neobsahovali zámery a ciele, ktoré obec plánovala realizovať zo svojich výdavkov, t. j. neboli zostavené a prijaté ako programové rozpočty podľa § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. Obec nevykonala po schválení rozpočtov na roky 2011 - 2013 rozpis výdavkov na programy obce. Z uvedeného dôvodu nemohla monitorovať a hodnotiť programy obce. Uvedeným konaním obec nepostupovala v súlade s § 12 ods. 1 a 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obec vykoná po schválení rozpočtu jeho rozpis na rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti vrátane rozpisu výdavkov na programy obce a monitorujú a hodnotia ich plnenie. ObZ schválilo 12.12.2013 uznesenie č. 21, ktorým rozhodlo o neuplatňovaní programovej štruktúry rozpočtu obce.

2.2 Strategické plánovanie a vybrané prvky spätnej väzby výkonu pôsobností

Z dôvodu, že kontrovaný subjekt nemal v kontrolovanom období vypracovaný PHSR podľa § 8 ods. 1 zákona č. 539/2008 Z. z., nemohol ho ani hodnotiť v zmysle ustanovenia § 12 písm. b) zákona č. 539/2008 Z. z. Územný plán obec mala vypracovaný a to aj napriek tomu, že počas kontrolovaného obdobia počet jej obyvateľov nepresiahol v každom roku 2 000. Predmetný územný plán bol schválený ObZ 21.02.2005. Bolo zistené, že územný plán nebol v kontrolovanom období upravovaný.

Obec mala vypracovaný povodňový plán podľa § 10 ods. 3 písm. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, pričom bolo zistené, že obec nemala vypracované ďalšie strategické dokumenty:

- plán ochrany obyvateľstva podľa § 15 ods. 1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,

- koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy podľa § 3 ods. 4 písm. a) zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- komunitný plán sociálnych služieb podľa § 83 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

2.3 Systém vnútornej kontroly

Obec mala v kontrolovanom období vypracovanú smernicu na zabezpečenie vykonávania finančnej kontroly v pôsobnosti obce (ďalej len „smernica“). Predmetom smernice, ktorá nadobudla účinnosť 14.04.2011 boli aj zásady vykonávania predbežnej finančnej kontroly (ďalej len „PFK“) podľa zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“). PFK v roku 2012 vykonával starosta obce. V rokoch 2011 až 2013 PFK nebola vykonávaná.

Personálne obsadenie obce – starosta a jedna administratívna pracovníčka s kumulovanou funkciou, ktorá bola priamo podriadená starostovi, neumožňovalo zabezpečiť vzájomnú nezlučiteľnosť a oddelenie rozhodovacích právomocí vedúcich zamestnancov od právomocí zamestnancov zodpovedných za realizáciu finančnej operácie a od právomocí zamestnancov zodpovedných za vedenie účtovníctva v zmysle § 8 písm. c) zákona č. 502/2001 Z. z.

Obec mala v rokoch 2011 až 2013 zvoleného HK s 6,67 % úväzkom. HK nevykonával svoju funkciu v žiadnej ďalšej obci. Kontrolou bolo zistené, že nebolo konané v zmysle § 18f ods. 1 písm. b), c) a d) zákona č. 369/1990 Zb., keďže:

- nebol predložený ObZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti za roky 2011 až 2013,
- neboli vypracované odborné stanoviská k návrhu rozpočtu za roky 2011 až 2013 pred jeho schválením v ObZ ako aj odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu za rok 2012,
- neboli predložené ObZ žiadne správy o kontrolnej činnosti za roky 2011 až 2013 a to do 60 dní po uplynutí kalendárneho roka.

Prehľad vývoja vybraných preverovaných údajov týkajúcich sa činnosti HK je uvedený v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6 Prehľad vybraných ukazovateľov vnútorného kontrolného systému obce

Ukazovateľ/Rok	2011	2012	2013
Úväzok HK (v %)	6,67	6,67	6,67
Podiel mzdových výdavkov na HK na bežných výdavkoch rozpočtu obce (v %)	0,15	0,23	0,23
Počet následných finančných kontrol vykonaných HK	0	0	0
Podiel počtu skutočne vykonaných kontrol zo strany HK k počtu plánovaných kontrol odsúhlasených ObZ (v %)	0,00	0,00	0,00

Podiel mzdových nákladov na bežných výdavkoch obce nepresiahol v rokoch 2011 až 2013 úroveň 0,25 %.

Najvyšší kontrolní úřad Slovenskej republiky

Vzhľadom na kontrolné zistenia uvedené v tomto protokole o výsledku kontroly a vzhľadom na počet administratívnych zamestnancov OcÚ (jedna pracovníčka), na výšku pracovného úväzku HK, ale najmä vzhľadom na nedostatky v kontrolnej činnosti HK možno spoľahlivosť a účinnosť vnútorného kontrolného systému obce zhodnotiť ako slabú¹.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 27.10.2014

Mgr. Peter Prokop
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Vasil Potičný
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 12.11.2014

Ing. Matej Straka
starosta obce Fričkovce

¹ Podľa kontrolných štandardov INTOSAI sa spoľahlivosť vnútorného kontrolného systému hodnotí stupňami: výborný, dobrý, primeraný a slabý.

Zoznam príloh

Príloha č. 1	Prehľad o rozpočte obce za roky 2011 až 2013
--------------	--

	2011				2012				2013			
Ukazovateľ	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)	Schválený rozpočet (eur)	Upravený rozpočet (eur)	Skutočnosť (eur)	Plnenie (%)
Príjmy spolu	200 784,00	376 315,00	371 808,40	98,80	417 864,00	424 287,00	416 303,50	98,00	344 112,00	444 225,00	411 082,82	92,50
V tom: bežné príjmy	195 606,00	367 037,00	359 174,53	97,80	240 087,00	260 853,00	252 869,67	96,90	225 469,00	263 445,00	257 466,73	97,70
kapitálové príjmy	0,00	2 000,00	2 000,00	100,00	0,00	22 700,00	22 700,00	100,00	81 020,00	86 095,00	59 831,25	69,49
príjmové finančné operácie	5 178,00	7 278,00	10 633,87	80,45	177 777,00	140 734,00	140 733,83	100,00	37 623,00	94 685,00	93 784,84	99,00
Výdavky spolu	200 784,00	370 611,00	371 694,41	100,20	417 829,00	416 909,93	416 142,24	99,80	344 112,00	444 221,00	408 209,11	91,80
V tom: bežné výdavky	195 606,00	351 933,00	355 650,64	101,00	209 452,00	234 484,93	233 720,60	99,60	203 466,00	239 053,00	233 326,44	97,60
kapitálové výdavky	0,00	13 500,00	10 865,53	80,00	199 977,00	176 823,00	176 819,75	99,90	135 199,00	194 921,00	166 588,32	85,46
výdavkové finančné operácie	5 178,00	5 178,00	5 178,25	100,00	8 400,00	5 602,00	5 601,89	100,00	5 447,00	10 247,00	8 294,35	81,00
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), vrátane finančných operácií	0,00	5 704,00	113,99		35,00	7 377,07	161,26		0,00	4,00	2 873,71	
Bežný rozpočet (+, -)	0,00	15 104,00	3 523,89	X	30 635,00	26 368,07	19 149,07	X	22 003,00	24 392,00	24 140,00	X
Kapitálový rozpočet (+, -)	0,00	- 11 500,00	- 8 865,53	X	- 199 977,00	- 154 123,00	- 154 119,75	X	- 54 179,00	- 108 826,00	- 106 757,07	X
Finančné operácie (+, -)	0,00	2 100,00	5 455,63	X	169 377,00	135 132,00	135 131,94	X	32 176,00	84 438,00	85 490,49	X
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok -), po vylúčení finančných operácií	0,00	3 604,00	- 5 341,64		- 169 342,00	- 127 754,93	- 134 970,68		- 32 176,00	- 84 434,00	- 82 616,78	